

до аеродрому України або на проліт територією України, за винятком випадків, установлених авіаційними правилами України. Порядок подання запиту щодо видачі такого дозволу, умови та порядок його видачі встановлюються авіаційними правилами України.

Правовий режим повітряного простору України врегульований Повітряним кодексом України, прийнятим Верховною Радою України 19 травня 2011 року Відповідно до ст. 2 Повітряного кодексу України їй належить повний і винятковий суверенітет над повітряним простором України, а структура повітряного простору, порядок її формування та зміни, правила користування повітряним простором відносяться до компетенції держави. Повітряні коридори встановлюються для перетинання державного кордону України, закриті зони, зони обмеження польотів та інші. Про всі обмеження з використання повітряного простору України всім заінтересованим особам повідомляють через канали систем аеронавігаційної інформації, що за законом доступна для всіх повітряних просторів України. На іноземні повітряні судна, їхні екіпажі та пасажирів, на майно, що ввезене в Україну або що вивозиться за межі її території, поширюється дія паспортних, митних, валютних, санітарних, карантинних та інших правил, установлених чинним законодавством України.

Література

1. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 № 3393-VI // ВВР. – №48-49. – Ст. 536.
2. Про Державний кордон України: Закон України від 11 серпня 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>.
3. Малєєв Ю. М. Міжнародне повітряне право: питання теорії та практики / Ю. М. Малєєв. – М., 2002. – 215 с.

Корнєєв Ю. В.,

к.ю.н., доцент

Журавель Т. С.,

студентка,

Юридичний інститут,

Національний авіаційний університет, м. Київ

ПОВІТРЯНИЙ КОДЕКС ЯК КРОК ДО СПІВРОБІТНИЦТВА З КРАЇНАМИ ЄС

Прийняття 19 травня 2011 року нового Повітряного кодексу України було одним з пріоритетів співробітництва у сфері транспорту на 2010 рік, визначених у Порядку денному асоціації між Україною та ЄС та однією з передумов підписання Угоди про спільний авіаційний простір. Крім того, Україна повинна враховувати міжнародні регуляторні вимоги у цій сфері, оскільки вона є повноправним членом Міжнародної організації цивільної авіації (ICAO), Європейської конференції цивільної авіації (ECAC), Європейської організації з безпеки аеронавігації (EUROCONTROL) та є кандидатом в члени Об'єднаних Авіаційних Властей (JAA), частину повноважень яких було передано Європейській агенції з безпеки авіації (EASA).

У співробітництві України з країнами ЄС на повітряному транспорті великого значення має реалізація положень Повітряного кодексу. Він регламентує правові основи загальної діяльності на авіатранспорті, державного регулювання авіаційної галузі, використання повітряного простору України, що спрямоване на гарантування безпеки авіації, забезпечення інтересів держави і національної безпеки, процесу задоволення потреб суспільства та зокрема економіки країни у повітряних перевезеннях. Кодекс передбачає імплементацію законодавства України до вимог міжнародних організацій, зокрема щодо безпеки аеронавігації та захисту прав пасажирів. При цьому авіацію розділено на цивільну та державну. До цивільної авіації належать комерційна авіація (перевезення пасажирів та вантажів), виконання авіаційних робіт та авіація загального призначення – так звана "мала авіація", яка використовується з приватною метою та регулюється спрощеними

правилами та вимогами. Державна ж авіація забезпечує національну безпеку та використовує повітряні судна для оборони держави і захисту населення.

Нововведенням Повітряного кодексу є можливість організувати суспільно-важливі перевезення пасажирів при наданні права авіаперевізникам на виконання польотів, враховуючи потреби розвитку транспортної системи України. Тобто, авіаційне відомство може прийняти рішення про обслуговування певного маршруту навіть з незначним повітряним рухом, проте важливим для міста або регіону.

Вперше чітко прописані обов'язки авіакомпанії перед пасажирами. Так, згідно документу авіакомпанія несе відповідальність за втрату або збиток, заподіяний при перевезенні пасажирів, багажу, вантажу і пошти. Кодекс також містить порядок відшкодування збитків пасажирів від затримання рейсів або зміни маршрутів, умови перетинання державного кордону авіаційними засобами, визначає органи держави, що відповідають за функціонування авіаційного транспорту.

Повітряним кодексом визначено Уповноважений орган з питань цивільної авіації, який реалізує державну політику і стратегію розвитку авіації України, здійснює державне регулювання діяльності в галузі цивільної авіації (Державна авіаційна служба України). Утворення Національної комісії з розслідування авіаційних подій є свідченням адаптації до законодавства ЄС.

На думку експертів, нова редакція Повітряного кодексу дозволить спростити польоти українських авіакомпаній, особливо у сфері малої авіації, оскільки в ньому враховані європейські вимоги. Це повноцінний документ, який повністю адаптує Україну до авіаційного Європейського Союзу.

Проте Повітряний кодекс містить і низку недоліків. Так, у кодексі не визначений порядок роботи та пільги для "малої авіації". Попри те, що прийняті зміни спрямовані на врегулювання та захист прав пасажирів, кодекс враховує далеко не всі ситуації, в яких може опинитись пасажир. Наприклад, не прописана компенсація, якщо пасажир постраждав під час польоту, немає конкретних штрафів у випадку пошкодження багажу. Також кодекс переобтяжений посиланнями на норми інших законодавчих та нормативно-правових актів, що суттєво ускладнює його реалізацію.

У цілому слід відзначити, що Повітряний кодекс спрямований на приведення чинного законодавства у відповідність до норм міжнародного повітряного права.

Зокрема, Повітряний кодекс України передбачає виконання вимог таких міжнародних організацій з повітряного транспорту: Об'єднаних авіаційних властей Європи, Європейської конференції цивільної авіації, Європейської організації з безпеки аеронавігації, а також висновків і рекомендацій Міжнародної організації цивільної авіації про необхідність вдосконалення законодавства України.

Література

1. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48-49. – Ст. 536.
2. Коссе І. Новий Повітряний кодекс: що змінилося? [Електронний ресурс] / І. Коссе. – Режим доступу: URL: <http://www.ier.com.ua/ua/publications/comments/?pid=3041>.

УДК 504.06:629.73:347.82.094.4 (043.2)

Компанець А. В., Мостовик О. С.,
студентки,

Юридичний інститут,

Національний авіаційний університет, м. Київ

Науковий керівник: Боярська З. І., к.і.н., доцент

ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В ЦИВІЛЬНІЙ АВІАЦІЇ ЗА НОВИМ ПОВІТРЯНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ

У наш час цивільна авіація є однією з основних галузей народного господарства України. Основні завдання галузі цивільної авіації – це створення умов та використання повітряного простору людиною за допомогою повітряних суден. Діяльність цивільної авіації підлягає регулюванню з метою задоволення інтересів держави та її громадян і забезпечення безпеки авіації, яка складається з безпеки польотів, авіаційної безпеки та екологічної безпеки.

Шкідливий вплив авіації на довкілля має глобальний і локаль-